

2021/2007(INI)

10.9.2021

YTTRANDE

från utskottet för jordbruk och landsbygdens utveckling

till utskottet för rättsliga frågor

över en handlingsplan för immateriella rättigheter till stöd för EU:s
återhämtning och resiliens
(2021/2007(INI))

Föredragande av yttrande: Irène Tolleret

PA_NonLeg

FÖRSLAG

Utskottet för jordbruk och landsbygdens utveckling uppmanar utskottet för rättsliga frågor att som ansvarigt utskott infoga följande förslag i det förslag till resolution som antas:

1. Europaparlamentet välkomnar den nya handlingsplanen för immateriella rättigheter¹ och är medvetet om dess betydelse för den jordbruksbaserade livsmedelssektorn. Parlamentet framhåller den viktiga roll som geografiska beteckningar (GB) och garanterade traditionella specialiteter (GTS) spelar för att skydda EU:s livsmedels- och dryckessektors immateriella rättigheter och dess anseende på den inre marknaden och på internationella marknader. Parlamentet påminner om att omkring 3 300 produkter skyddas av EU som GB och 64 som GTS.
2. Europaparlamentet påminner om att GB är av stor ekonomisk betydelse och står för omkring 7 % av den totala försäljningen och 15,4 % av EU:s export av livsmedel och drycker. Parlamentet konstaterar att det årliga värdet på alla dessa produkter har ökat till över 75 miljarder euro, varav mer än en femtedel härrör från export utanför EU.
3. Europaparlamentet betonar därför att skyddet av GB och GTS måste stärkas som immateriella rättigheter, såväl på den inre marknaden som globalt genom bilaterala och multilaterala avtal med tredjeländer. Parlamentet anser att GB bör få bättre skydd i EU-lagstiftningen mot alla metoder med kommersiellt missbruk, inbegripet när de används som beståndsdelar eller när de säljs som en del av en tjänst. Parlamentet framhåller vikten av att se till att de ifrågavarande geografiska beteckningarnas anseende inte försvagas av utomstående. Parlamentet betonar vikten av detta skydd för att bevara arbetstillfällena i EU i samband med produktion och distribution av dessa produkter. Parlamentet framhåller behovet av att förbättra kontrollen av beståndsdelarnas ursprung för alla geografiska beteckningar, inklusive skyddade ursprungsbeteckningar (SUB) och skyddade geografiska beteckningar (SGB). Parlamentet beklagar att man under de pågående förhandlingarna om modernisering av associeringsavtalet mellan EU och Chile har vägrat att bevilja exklusivt skydd för viktiga geografiska beteckningar inom EU, i synnerhet inom vinsektorn.
4. Europaparlamentet påpekar att marknadsföringskampanjer ökar konsumenternas förtroende för viktiga delar av livsmedelskedjan och ökar medvetenheten om produkternas kvalitet och ursprung. Parlamentet påpekar dessutom att dessa kampanjer gör det lättare att identifiera kvalitetsprodukternas äkthet och indirekt att skydda dem mot missbruk och imitationer. Parlamentet uppmanar kommissionen att stärka marknadsföringskampanjer för GB och GTS vid nästa översyn av relevant lagstiftning och att öka konsumenternas medvetenhet, bland annat med syfte att öka lokal konsumtion och stödja korta leveranskedjor och sunda, motståndskraftiga och hållbara territorieorienterade livsmedelssystem.
5. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att anpassa mekanismerna för offentlig upphandling i syfte att förbättra tillgången till

¹ Kommissionens meddelande av den 25 november 2020 *Att utnyttja EU:s innovationspotential – En handlingsplan för immateriella rättigheter till stöd för EU:s återhämtning och resiliens* (COM(2020)0760).

kvalitetsmärkta produkter såsom GB och GTS.

6. Europaparlamentet noterar att onlineförsäljningen har ökat under covid-19-pandemin och att det finns en stor potential på onlinemarknaden för GB och GTS, men betonar att den endast kan förverkligas om de immateriella rättigheterna skyddas bättre. Parlamentet påpekar att skyddet för GB bör gälla alla varor som säljs online och att förfaranden bör göras tillgängliga för GB-producenter för att förhindra obehörig registrering av domännamn som undergräver skyddet för GB. Parlamentet uppmanar kommissionen att gå i bräsch för onlineskyddet, särskilt genom att inkludera det i bilaterala och multilaterala handelsavtal. Parlamentet påminner om att det lade fram förslag på detta område under diskussionerna om reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken och att kommissionen gick med på att utvärdera dessa förslag. Parlamentet välkomnar kommissionens avsikt att samarbeta med internationella partner för att skydda GB i hela världen genom Världsorganisationen för den intellektuella äganderätten och dess multilaterala Lissabonregister och öka sitt deltagande i globala Internet-forum så att det internationella domännamnsystemet (DNS) respekteras fullt ut när det gäller immateriella rättigheter, inbegripet GB.
7. Europaparlamentet anser att kommande översyner bör inriktas på den alltför stora administrativa bördan för producenterna i samband med registrering, ändringar och hantering av produktspecifikationer för GB och GTS. Parlamentet påminner om att förfarandena för att ändra produktspecifikationerna för GB har förenklats och effektiviserats när det gäller vin- och livsmedelsprodukter inom ramen för översynen av reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken och att det är lämpligt att gå ännu mer i denna riktning i framtiden.
8. Europaparlamentet betonar vikten av att stärka GB-producentgruppernas uppdrag. Parlamentet anser i detta sammanhang att ett viktigt steg för att nå detta mål är att redskapen för utbudsstyrning för ost och skinka med skyddad ursprungsbeteckning och med skyddad geografisk beteckning utökas till att omfatta samtliga jordbruks- samt vin- och vinodlingssektorer, såsom man kom överens om vid reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken. Parlamentet uppmanar kommissionen att lägga fram ytterligare förslag för att producentgrupperna bättre ska kunna hantera anseendet hos och saluföringen av deras produkter samt stärka sin ställning i värdekedjan.
9. Europaparlamentet stöder kommissionens strävan att rationalisera och harmonisera bestämmelserna om GB, som i dag finns i fyra EU-förordningar (tre efter reformen av den gemensamma europeiska jordbrukspolitiken), men vill betona vikten av att bibehålla ett särskilt regelverk, om än ett samstämmigt sådant, för vin- och spritprodukter.
10. Europaparlamentet noterar kommissionens mål att uppmuntra producenter av GB att saluföra hållbara produkter för att tillgodose de samhälleliga kraven och konsumenternas förväntningar. Parlamentet vill betona att det på dess initiativ har införts en möjlighet för producenter att, inom ramen för reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken, på frivillig basis ta med uppgifter om hur deras produkter bidrar till hållbar utveckling i produktspecifikationerna. Parlamentet anser att denna möjlighet bör stärkas inom ramen för framtida initiativ från kommissionen.

11. Europaparlamentet betonar att GB framför allt utgör ett skydd för de immateriella rättigheterna och en äkthetsmarkör genom angivelsen av produktens ursprung. Parlamentet vill inte se att kommissionens framtida initiativ direkt eller indirekt får negativa konsekvenser för GB och GTS genom åtgärder som skulle kunna inverka menligt på dessa. Parlamentet betonar särskilt vikten av att finna en balanserad lösning när det gäller näringsvärdesmärkning i samband med kommande initiativ inom ”från jord till bord”-strategin.
12. Europaparlamentet är medvetet om att incitament till innovation inom utsäde och växtsorter är avgörande för att tillgodose jordbrukarnas och konsumenternas krav. Parlamentet understryker att förbättringarna vid framställning av förädlade växt- och djurprodukter minskar utsläppen av växthusgas och ger ett mer effektivt och säkert jordbruk.
13. Europaparlamentet anser att det är mycket viktigt att skydda immateriella rättigheter så att de främjar forskning och innovation, framför allt i syfte att införa mer motståndskraftiga jordbrukssorter för att hantera klimatförändringarna, åstadkomma hållbara och agroekologiska jordbruksmodeller som skyddar naturtillgångar och respekterar potentialen i icke skyddat reproduktivt och heterogent material i den ekologiska sektorn, och bidra till att uppnå målen för hållbar utveckling och målen i den europeiska gröna given. Parlamentet betonar att skyddet av växtförädlarrätten kräver ett kraftfullt och genomdrivbart skyddssystem i EU. Parlamentet påpekar att de immateriella rättigheterna också måste bidra till livsmedelstryggheten och till resiliens och konkurrenskraft för EU:s jordbruksmodell.
14. Europaparlamentet påminner om sin resolution av den 19 september 2019 om växters patenterbarhet och väsentligen biologiska förfaringssätt. Parlamentet insisterar dock på att immateriella rättigheter inte får leda till att mångfalden av arter och sorter eller jordbrukarnas oberoende minskar. Parlamentet understryker att gemenskapens system för växtförädlarrätt innehåller villkor och garantier för jordbrukarnas oberoende och därför måste förbli det enda systemet för skydd av växtsorter. Parlamentet uppmärksammar FN:s förklaring om jordbrukares och andra lantarbetares rättigheter.
15. Europaparlamentet insisterar därför på att jordbrukarna måste förbli ägare av sitt utsäde och avelsmaterial i enlighet med det system för växtförädlarrätt som föreskrivs av Internationella unionen för skydd av växtförädlingsprodukter (UPOV) och i rådets förordning (EG) nr 2100/94², och att de måste kunna välja ut och anpassa sitt utsäde till lokala förhållanden och behov. Parlamentet upprepar att växtsorter och djurraser, inbegripet delar och egenskaper, väsentligen biologiska förfaringssätt och produkter som härrör från sådana processer, inte på något sätt får vara patenterbara, i enlighet med direktiv 98/44/EG³ och unionslagstiftarens avsikt, och är fortsatt uppmärksam när det gäller tillämpningen av denna princip, och erkänner därmed att alla vanligt förekommande växter och djur utgör ett gemensamt arv för alla.
16. Europaparlamentet understryker betydelsen av gemenskapens system för

² Rådets förordning (EG) nr 2100/94 av den 27 juli 1994 om gemenskapens växtförädlarrätt (EGT L 227, 1.9.1994, s. 1).

³ Europaparlamentets och rådets direktiv 98/44/EG av den 6 juli 1998 om rättsligt skydd för biotekniska uppfinningar (EGT L 213, 30.7.1998, s. 13).

växtförädlarrätt för att säkerställa att förädlare kan fortsätta att utveckla nya varianter för hållbar livsmedelsproduktion och trädgårdsskötsel och därigenom gynna förädlare, odlare, jordbrukare, konsumenter och samhället som helhet. Parlamentet välkomnar att systemet för växtförädlarrätt har tagits med i handlingsplanen för immateriella rättigheter för att förbättra skyddet för växtförädlarrätten och följaktligen säkerställa systemets framtida effektivitet och dess korrekta tillämpning. Parlamentet betonar att styrkan hos systemet för växtförädlarrätt är att det på ett balanserat sätt dels skyddar förädlarnas arbete, dels – genom undantaget för förädlare – säkerställer att andra fritt kan använda skyddade sorter för att skapa nya sorter och marknadsföra dem.

17. Europaparlamentet påpekar att den gällande normen för immateriella rättigheter inom jordbruket har fungerat korrekt. Parlamentet framhåller att patentens samexistens med skyddsmodellen växtförädlarrätt har visat sig vara positiv för införandet av innovativa lösningar inom jordbruket. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att skydda sektorns innovationskapacitet och allmänhetens intresse så att den faktiska tillgången och användningen av växtförökningsmaterial säkerställs och så att man inte hindrar de metoder som säkerställer jordbrukares rättigheter och växtförädlarundantaget. Parlamentet påminner om att det system för växtförädlarrätt som fastställs i den internationella konventionen för skydd av växtförädlingsprodukter och rådets förordning (EG) nr 2100/94 inte tillåter att innehavaren av en växtförädlarrätt hindrar andra från att använda den skyddade växtsorten i syfte att utveckla andra växtförädlingsverksamheter.
18. Europaparlamentet betonar att det bör göras större ansträngningar för att öka transparensen när det gäller biologiskt materials status och patenterbarhet. Parlamentet påpekar att växtförädlare bör ges lämplig tillgång till information om det biologiska material som de använder i växtförädlingsprocessen. Parlamentet understryker att kommissionen bör genomföra nya former av effektivt samråd och informationsutbyte. Parlamentet motsätter sig varje form av patentering av levande djur.
19. Europaparlamentet välkomnar att kommissionen, inom ramen för handlingsplanen för immateriella rättigheter, vill undersöka genomförbarheten av ett system för skydd av GB när det gäller andra produkter än jordbruksprodukter på EU-nivå. Parlamentet anser att ett sådant initiativ innebär att EU-producenterna till fullo kan utnyttja de möjligheter som ges genom det internationella systemet i Genèveakten för internationell registrering av ursprungsbezeichnungar och geografiska beteckningar, vilket förvaltas av Världspannsorganisationen för den intellektuella äganderätten.
20. Europaparlamentet noterar att det, inom ramen för samrådet med berörda parter om den inledande konsekvensbedömning som kommissionen har gjort för inrättandet av ett system för att skydda GB för andra produkter än jordbruksprodukter, uttrycktes ett stort stöd för ett sådant EU-initiativ, med betoning på de fördelar som detta eventuellt skulle innebära för de berörda produkterna i fråga om internationell handel, öppenhet kring och identifiering av ursprung för konsumenterna och ekonomisk utveckling för små och medelstora företag samt för europeiska landsbygdsområden.

INFORMATION OM ANTAGANDET I DET RÅDGIVANDE UTSKOTTET

Antagande	9.9.2021
Slutomröstning: resultat	+: 37 -: 7 0: 1
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Mazaly Aguilar, Clara Aguilera, Atidzhe Alieva-Veli, Álvaro Amaro, Eric Andrieu, Carmen Avram, Benoît Biteau, Mara Bizzotto, Daniel Buda, Asger Christensen, Angelo Ciocca, Ivan David, Paolo De Castro, Jérémy Decerle, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Luke Ming Flanagan, Dino Giarrusso, Martin Häusling, Martin Hlaváček, Krzysztof Jurgiel, Jarosław Kalinowski, Elsi Katainen, Gilles Lebreton, Norbert Lins, Chris MacManus, Alin Mituța, Ulrike Müller, Maria Noichl, Juozas Olekas, Pina Picierno, Bert-Jan Ruissen, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Annie Schreijer-Pierik, Veronika Vrecionová, Sarah Wiener, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Claude Gruffat, Petros Kokkalis, Cristina Maestre Martín De Almagro, Joëlle Mélin, Michaela Šojdrová, Marc Tarabella

SLUTOMRÖSTNING MED NAMNUPPROP I DET RÅDGIVANDE UTSKOTTET

37	+
ECR	Mazaly Aguilar, Krzysztof Jurgiel, Bert-Jan Ruissen, Veronika Vrecionová
ID	Mara Bizzotto, Angelo Ciocca, Gilles Lebreton, Joëlle Mélin
NI	Dino Giarrusso
PPE	Álvaro Amaro, Daniel Buda, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Annie Schreijer-Pierik, Michaela Šojdrová, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Renew	Atidzhe Alieva-Veli, Asger Christensen, Jérémy Decerle, Martin Hlaváček, Elsi Katainen, Alin Mituța, Ulrike Müller
S&D	Clara Aguilera, Eric Andrieu, Carmen Avram, Paolo De Castro, Cristina Maestre Martín De Almagro, Maria Noichl, Juozas Olekas, Pina Picierno, Marc Tarabella

7	-
The Left	Luke Ming Flanagan, Petros Kokkalis, Chris MacManus
Verts/ALE	Benoît Biteau, Claude Gruffat, Martin Häusling, Sarah Wiener

1	0
ID	Ivan David

Teckenförklaring:

+ : Ja-röster

- : Nej-röster

0 : Nedlagda röster